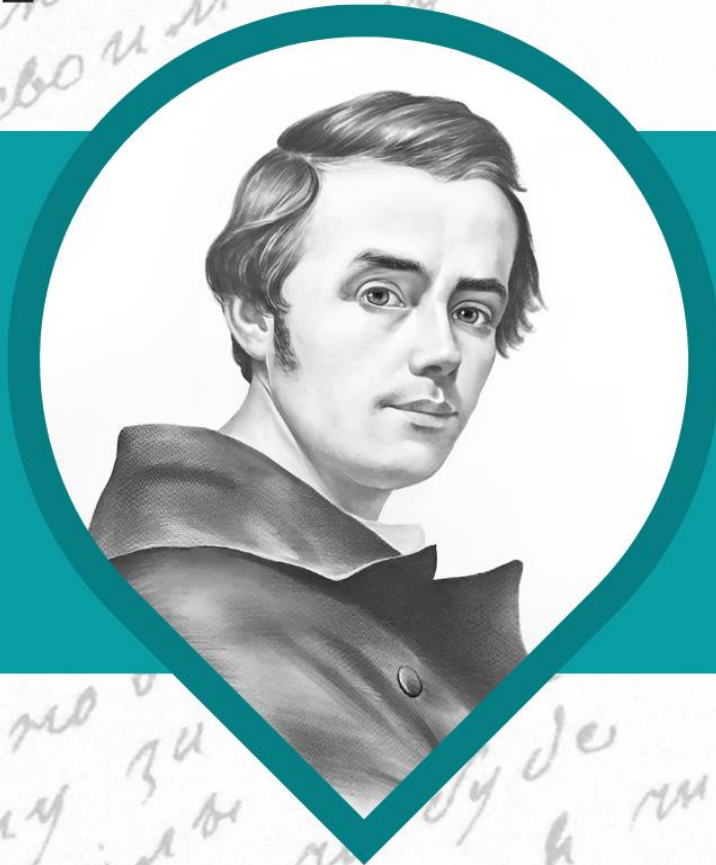

Комунальний заклад культури
«Донецька обласна бібліотека для дітей»

На вічному шляху ДО ТАРАСА

БІБЛІОНАВІГАТОР
КНИЖКОВІ ФІШКИ
ВИП. 1 (15)

2024

Донецька обласна бібліотека для дітей до 210-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка пропонує своїм користувачам «Книжкові фішки» (випуск 1 за 2024 рік) **«На вічному шляху до Тараса»**.

Кожна нація має генія, який у своїй творчості втілює все найкраще, найяскравіше, найхарактерніше для свого етносу, стає виразником його мрій і прагнень, творцем літературної мови, голосом і самим серцем народу. Україна подарувала світові Тараса Григоровича Шевченка – поета, прозаїка, драматурга, мислителя, талановитого живописця, академіка-гравера, етнографа та громадського діяча, людину універсальних обдарувань та інтересів.

Митець мріяв про ті часи, коли його країна буде незалежною суверенною державою, в якій шануватимуться мова, культура та історія, а народ буде єдиним у своїх вчинках і помислах. Кріпак, який, незважаючи на численні удари долі, завдяки допомозі небайдужих людей та власній наполегливості, зміг стати для свого народу національним пророком і в обороні його гідності та волі поставив досконале високохудожнє слово.

Творчий спадок Т. Шевченка надзвичайно великий і багатосляжний. У наших предків, навіть в найбіднішій хаті, завжди було дві книги – Біблія та «Кобзар», які неписьменні люди знали напам'ять. Цілі покоління українців виховувалися на творах Тараса Григоровича. І сьогодні його поезія продовжує надихати нас на нові звершення та перемоги. Особливо зараз, під час розв'язаної росією війни проти нашої Батьківщини, в умовах постійних бомбардувань українських міст і сіл, руйнувань пам'яток культури, коли народ України протистоїть ворожій навалі, відстоює державну незалежність, суверенне право на європейський вибір розвитку країни, слова великого Кобзаря дуже актуальні.

Тож, читайте і перечитуйте Шевченкове слово, вивчайте його творчість, станьте гідними його заповідей і мрій! Його рядки не підвладні часу, його ім'я безсмертне. Він дає нам розуміння того, хто ми, які ми, чого прагнемо і куди йдемо.

Юні друзі! До вашої уваги список творів, літератури про життя і творчість, сподіваємося, вашого улюбленого поета, які стали класикою Шевченкіани!

Книги Тараса Григоровича Шевченка:

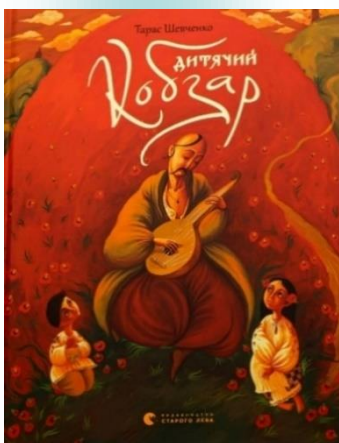
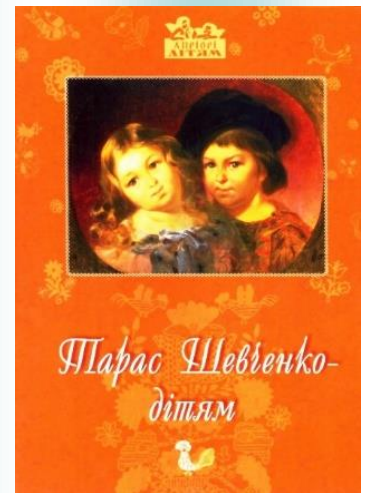
Шевченко, Тарас. Вибрані твори [Текст] [для серед. шк. віку] / Т. Шевченко ; худож. А. Канкава. – Харків : Віват, 2019. – 176 с. : іл. – (Шкільна бібліотека).

Книга із серії видань класичної української літератури містить у собі вибрані найвідоміші твори Т. Г. Шевченка згідно з новою програмою загальноосвітньої школи. Майже кожна поезія збірки («Думка», «Думи мої...», «Наймичка», «Катерина», «Назар Стодоля», «Тополя», «Сон» тощо) – це роздуми про важке життя селян-кріпаків або здебільшого трагічна історія жіночої долі... Чудові детальні ілюстрації майже

на кожній сторінці дуже добре доповнюють текст і роблять його більш атмосферним.

Тарас Шевченко – дітям [Текст] [для мол. та серед. шк. віку] / Уклад., авт. передмови Д. Іваницька ; ред. О. А. Волосевич ; мал. Т. Г. Шевченка. – Львів: Апріорі, 2014. – 76 с. : іл.

Цікава й змістовна книга знайомить малих читачів та їхніх батьків з життям та творчістю Тараса Шевченка. Ілюстроване малюнками Кобзаря, видання простою і доступною мовою розповідає про життєвий шлях Тараса Григоровича та його становлення як поета. Наведені у книзі поезії (зокрема, найвідоміші «Думи мої...», «Заповіт», «Садок вишневий біля хати...» тощо), легко сприймаються і торкаються найпотаємніших струн дитячої душі.

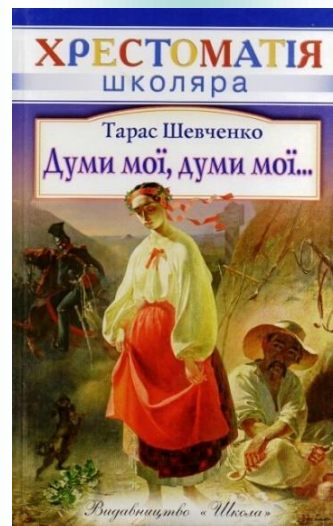

Шевченко, Т. Г. Дитячий Кобзар [Текст] [для серед. шк. віку] / Т. Г. Шевченко ; упоряд. Зірка Мензатюк ; худ. М. Михайлошина. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2023. – 63 с. : іл.

Дитячий кобзар, який вже витримав не одне видання – це не просто збірка чудових і щирих поезій, які увійшли до золотого фонду української літератури! Чарівні ілюстрації художниці Марини Михайлошиної доповнюють текст та не залишають байдужими ні малих, ні дорослих читачів. Просто неможливо відвести погляд від різнокольорових малюнків села з біленими хатками та квітучими садами, матусі з немовлям, діда з онуками, Дніпра під час буревію, тихої зоряної ночі, козака на коні, і звичайно ж, кобзаря, який думи про славетне минуле дітлахам наспівує... Чудова книга для сімейного читання!

Шевченко, Тарас. Думи мої, думи мої... [Текст] [для серед. та ст. шк. віку] / Т. Шевченко; упоряд., авт. передмови Н. Комар. – Київ : Школа, 2006. – 240 с. – (Хрестоматія школяра).

До видання, згідно зі шкільною програмою з української літератури та рекомендаціями з позакласного читання, включено вибрані твори поета: вірші, балади, поеми, пройняті гострими соціальними мотивами, а також ліричні поезії. Глибокий зміст поетичних рядків Кобзаря, їхня душевна щирість та мудрість залишаються актуальними і зараз.

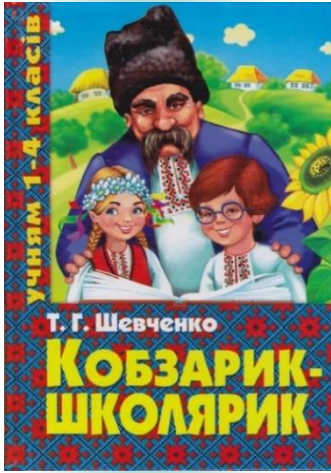
Шевченко, Тарас. І мертвим, і живим, і ненарожденним... [Текст] : твори зі шк. програми [для серед. шк. віку] / Т. Шевченко ; упоряд. О. Кобелецька, Т. Бледних. – Київ : BookChef, 2022. – 255 с. – (Шкільна серія).

У рядочках, написаних поетом, незважаючи на поневіряння та заслання, міститься все, чим він жив, що любив, до чого прагнув... З творів, які увійшли до збірки за шкільною програмою для 5–9 класів, читачі довідаються про тяжку долю народу, поринуть у калейдоскоп історії України часів козаччини та Коліївщини, навчаться шанобливому ставленню до родини, співчуттю, милосердю до жінки-матері і дитини, пошани до батьків, рідного слова...

Шевченко, Тарас. Кобзарик [Текст] [для мол. шк. віку] / Т. Шевченко ; худож. оформ. обкл. та іл. П. Шпорчука ; ред.-упоряд. І. Дем'янова. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2018. – 60 с. : іл. – (Українські письменники – дітям).

Майже в кожній українській родині почесне місце займає «Кобзар» Т. Шевченка. Тому не дивно, що до цього, невеличкого за обсягом видання для учнів початкової школи, відібрані найвідоміші і неважкі для дитячого розуміння вірші, уривки з поем та авторської біографії відомого поета. А неймовірно гарні ілюстрації дуже полегшують читання збірки дітьми!

Шевченко, Тарас Григорович. Кобзарик-школярник [Текст] [для мол. шк. віку] / Т. Г. Шевченко ; уклад. О. Д. Сиплива. – Донецьк : БАО, 2011. – 223 с.

Для юного читача «Кобзар» давно став улюбленою книгою, яка вчить пізнавати життя, історію рідного краю, виховує любов до Батьківщини. Поезія Тараса Шевченка і сьогодні продовжує надихати нас на нові звершення й перемоги.

До збірки перлин поезії зі спадщини Кобзаря увійшли вірші та поеми, що вивчаються в 1–4 класах загальноосвітньої школи.

Шевченко, Тарас. Мені тринадцятий минало [Текст] : вибр. поезії: [для мол. та серед. шк. віку] / Т. Шевченко ; передм. О. Гончара ; упоряд. В. Клічак ; худож. К. Штанко. – 2-ге вид. – Київ : Веселка, 1994. – 159 с. : іл.

Не одне покоління українців виховувалося на творах Т. Шевченка, в яких він кликав сильних духом на подвиги, вселяв у слабких надію і віру, пробуджував любов до свого народу і Батьківщини!

Збірка поезій Кобзаря про родину, дитячі мрії, людські відносини, важке життя селян за давніх часів кріпаччини, славу історичну минувшину, з чудовими ілюстраціями Катерини Штанко, безперечно, буде до вподоби як малим, так і дорослим читачам.

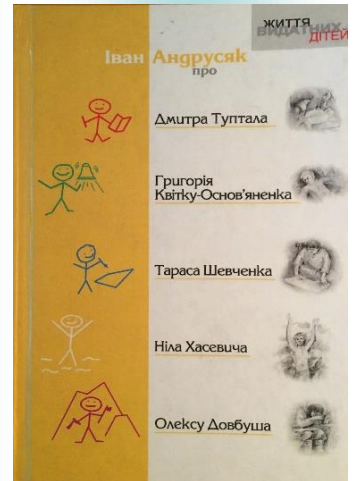
Шевченко, Тарас. У нашій раї на землі... [Текст] : вибр. поезії: [для мол. та серед. шк. віку] / Т. Шевченко ; упоряд. Г. Рогач ; передм. О. Гончара; худож. К. Штанко. – 2-ге вид. – Київ : Веселка, 2018. – 159 с. : іл. – (Українській дитині).

Зі збіркою вибраних поезій славетного Кобзаря читач порине в атмосферу українського села, його чарівної природи, героїчного козацького минулого, дитинства найвизначнішого українського поета. А завдяки неймовірним малюнкам відомої художниці Катерини Штанко, які передають глибокі і хвилюючі почуття Т. Шевченка, цю книгу дуже приємно гортати і насолоджуватися читанням!

Книги про життя та творчість Т. Г. Шевченка

Андрусяк, Іван. Нечиста сила (із дитинства Тараса Шевченка) [Текст] // І. Андрусяк // Іван Андрусяк про Дмитра Туптала (святого Димитрія Ростовського), Григорія Квітку-Основ'яненка, Тараса Шевченка, Ніла Хасевича, Олексу Довбуша : оповідання [для мол. та серед. шк. віку] / І. Андрусяк ; іл. О. Московченко. – Київ, 2017. – С. 43-63. – (Життя видатних дітей).

Один епізод з нелегкого дитинства майбутнього генія та народного поета України Тараса Шевченка від письменника Івана Андрусяка із серії книжок «Життя видатних дітей».

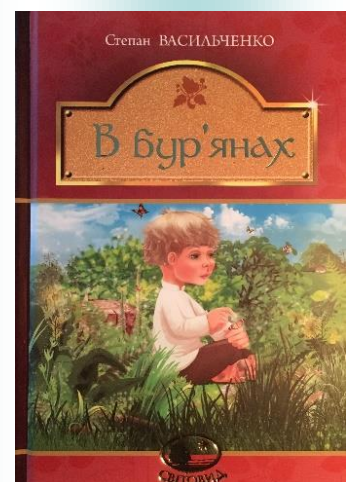
Білоусов, Євген Васильович. Тарасове перо [Текст] : повість-казка про дитинство та юність Т. Г. Шевченка / Є. В. Білоусов ; передм. П. Мовчана ; худож. О. Хейлик. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. – 112 с. : іл.

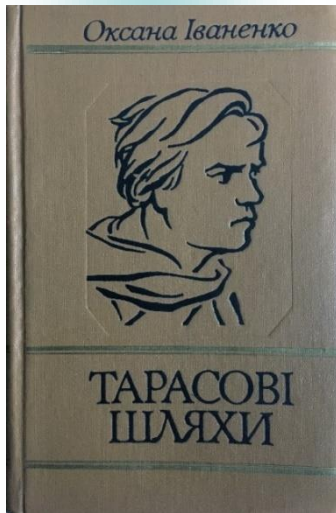
Чим саме завершиться протистояння Чарівного Пера (саме воно допомагає Тарасику в скрутні хвилини) та підступної Чорної Хмари, маленькі читачі дізнаються з повісті-казки, яка супроводжується гарними ілюстраціями Оксани Хейлик.

За цікаву розповідь про дитячі та юнацькі роки Тараса Шевченка письменник Євген Білоусов заслужено отримав звання лауреата премії Кабінету Міністрів України ім. Лесі Українки 2005 року.

Васильченко, Степан Васильович. В бур'янах [Текст] / С. В. Васильченко // С. В. Васильченко. В бур'янах : повість [для мол. шк. віку] ; худож. О. Томків.– Тернопіль, 2020. – С. 185 – 242.

«В бур'янах» – перша частина із задуманої великої біографічної повісті про Т. Шевченка «Широкий шлях», яку встиг створити до своєї смерті Степан Васильченко... Проте ця невеличка повість, зі сторінок якої читачі дізнаються про тяжке життя простого народу в поневоленій панамі Україні, про горе і страждання, через які довелося пройти маленькому кріпаку, досі вважається найкращим художнім твором про дитячі літа Кобзаря.

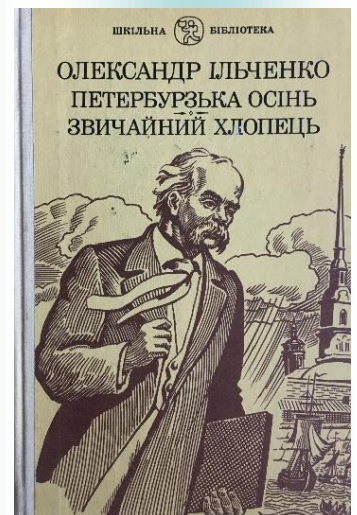
Іваненко, Оксана Дмитрівна. Тарасові шляхи [Текст] : роман : [для серед. та ст. шк. віку] / О. Д. Іваненко ; передм. О. Корнійчука ; мал. В. І. Касіяна. – Київ : Веселка, 1989. – 758 с. : іл.

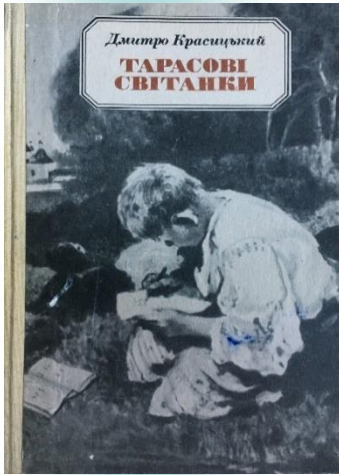
Над епопеєю про дитинство, юнацькі та зрілі роки життя Великого Кобзаря «Тарасові шляхи» О. Іваненко працювала понад 20 років. Написаний на основі значних архівних, мемуарних, наукових джерел, роман витримав багато перевидань, перекладів великою кількістю мов і досі залишається одним з найвідоміших біографічних творів про Т. Шевченка.

Майстерно, з великою любов'ю письменниця веде читача тернистими шляхами життя поета... Тож не дарма у 1974 році за роман «Тарасові шляхи», цикл «Лісові казки», повість «Рідні діти» Оксані Іваненко було присуджено літературну премію ім. Лесі Українки (нині – Премія Кабінету Міністрів України ім. Лесі Українки за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва).

Ільченко, Олександр Єлисейович. Петербурзька осінь ; Звичайний хлопець [Текст] : повісті [для ст. шк. віку] / О. Є. Ільченко ; передм. К. П. Волинського ; худож. І. Принцевський. – Київ : Веселка, 1988. – 352 с. : іл. – (Шкільна бібліотека).

Історико-біографічну повість письменника та сценариста О. Ільченка присвячено одному з важливих періодів життя Т. Шевченка – осені, проведеної ним у Петербурзі після повернення із заслання (жовтень-грудень 1858 року). У столиці недавнього солдата зустріли його щирі друзі, зокрема: англійський трагік Айра Олдрідж, грузинський поет Акакій Церетелі, композитор Семен Гулак-Артемівський, видавець та романіст П. Куліш, родина віцепрезидента Академії мистецтв графа Федора Толстого, кріпаки з України і простолюдини Петербургу. Разом з героєм книги читачі переживуть години роздумів та мрій поета, гнівні сутички з його ідейними супротивниками, нестерпну тугу за рідною і милою Україною, тяжку працю опанування мистецтва гравюри, хвилини щастя і хвилини розпачу...

Красицький, Дмитро Филімонович. Тарасові світанки [Текст] : повісті [для серед. шк. віку] / Д. Ф. Красицький ; мал. Й. А. Дайца [та ін.]. – 2-ге вид., перероб. – Київ : Веселка, 1989. – 264 с. : іл.

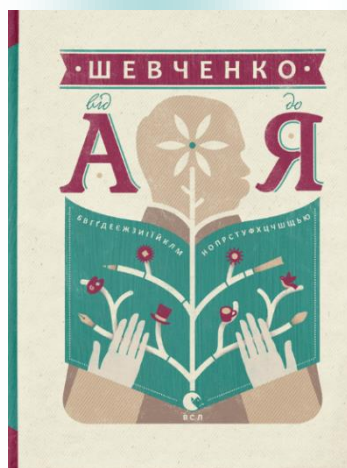
Дмитро Красицький, правнук сестри Т. Шевченка Катерини, відтворив образ великого Кобзаря, яскраво змальовуючи умови життя та середовище, у яких минули дитячі та юнацькі роки митця до викупу його з кріпацької неволі. Як живий постає перед читачем малий Тарас, чия доля була щедрою на радість і на горе!

В основу повістей «Дитинство Тараса», «Юність Тараса» та «Тарас-художник», що увійшли до цієї книги, лягли розповіді небожів поета – Петра Микитовича Шевченка та Якіма Антоновича Красицького, їхніх онуків, а також земляків і друзів Кобзаря, які зберегли у своїй пам'яті розповіді про зустрічі з Шевченком.

Скомаровський, Вадим Петрович. Від Мангишлаку до Пріорки [Текст] : поема [для мол. та серед. шк. віку] // В. П. Скомаровський. – Київ : Саміт-книга, 2019. – 56 с. : іл.

Що може бути спільного між далеким півостровом Мангишлак та київським передмістям Пріоркою? Виявляється, об'єднує їх постать великого українця Тараса Шевченка: на Каспії він відбував заслання (1850–1857 рр.), а в Пріорці уникав нагляду царської поліції під час своєї останньої подорожі Україною (1859 р.).

Відомий поет та громадський діяч Вадим Скомаровський створив живий образ українського генія в поемі, зокрема, зобразив його як щирого друга дітей.

Шевченко від А до Я [Текст] / ред. М. Савка ; авт. Л. Ушкалов ; худож. А. Стефурак. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. – 88 с. : іл.

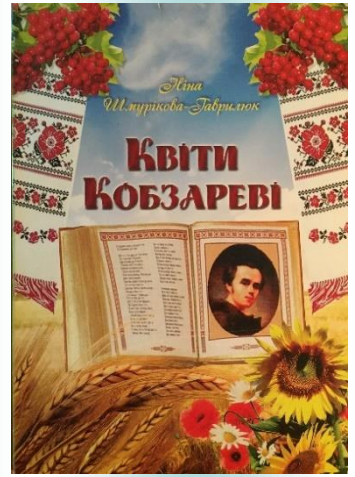
Скільки років провів Шевченко в Україні? Яка була його улюблена пора року? На якому музичному інструменті грав поет? Про що він думав, дивлячись на зорі? Скільки існує автопортретів Кобзаря? Про все це читачі можуть дізнатися з абетки-енциклопедії «Шевченко від А до Я».

Видання для родинного читання, в якому відомий діяч української культури постає звичайною людиною, у 2017 році здобуло перемогу в номінації «Дитяче свято», підномінації «Пізнавальна розвиваюча література» Всеукраїнського рейтингу «Книжка року».

Шмурикова-Гаврилюк, Ніна Миколаївна. Квіти Кобзареві [Текст] : вірші / Н. М. Шмурикова-Гаврилюк. – Хмельницький : ФОП Сторожук О. В., 2017. – 72 с. : іл.

До нової книги поетки з Хмельниччини «Квіти Кобзареві» увійшли: добірка віршів для дітей молодшого шкільного віку, патріотична лірика та драматична постановка, присвячені світочу української нації Тарасу Шевченку.

Вірші мелодійні, легко запам'ятовуються, виховують у малечі почуття патріотизму, любові до свого рідного краю та власної країни.

Приємного читання!!

Бібліографічне видання

БібліоНавігатор

Книжкові фішки

Вип. 1 (15)

«На вічному шляху до Тараса»

Рекомендаційний анований список літератури

Укладач **Корабльова** Наталія Володимирівна

Оформлення Н. І. Ганжела

Редагування Н. І. Ганжела

Відповідальний за випуск Ю. С. Василенко

